

Onderwerp locatiekeuze azc

Beste raadsleden,

Wij willen u informeren hoe we tot de locatiekeuze voor het Asielzoekerscentrum zijn gekomen en welke andere locaties in de afweging zijn meegenomen.

Opvangcrisis

Met de oorlog in Oekraïne is er sinds maart 2022 een nieuwe stroom vluchtelingen naar Europa en ook Nederland gekomen. De verantwoordelijkheid van deze opvang is bij gemeenten neergelegd. Daarnaast is ook de asielketen afgelopen jaar vastgelopen met schrijnende situaties in ter Apel tot gevolg. Om ook deze opgave het hoofd te kunnen bieden en de last evenredig te verdelen is er een spreidingswet voorbereid. Deze wet is nog niet vastgesteld maar de majeure opgave van een menswaardige opvang van vluchtelingen is er wel degelijk. De provincie Gelderland en onze veiligheidsregio Gelderland-Zuid willen hun verantwoordelijkheid nemen en ook gemeente Wijchen wil haar bijdrage leveren in het (tijdelijk) huisvesten van vluchtelingen.

Van crisis naar opgave

Vanwege het dringende beroep om vluchtelingen op te gaan vangen is er binnen de gemeente in maart 2022 een crisisteam ingericht met verschillende vakdisciplines om de huisvesting en zorg rondom vluchtelingen te organiseren. Naarmate de opgave omvangrijker werd is het crisisteam overgegaan in een project-/programmteam waarbij er telkens met de vakdisciplines is geschakeld om de problematiek het hoofd te kunnen bieden en het bestuur van advies te kunnen voorzien.

Zoektocht naar locaties voor vluchtelingenopvang

Sinds maart 2022 worden er locaties gezocht en beoordeeld op geschiktheid voor de opvang van vluchtelingen. In het begin als crisisnoodopvang maar met de aanhoudende problematiek ook naar meer duurzame oplossingen voor verschillende doelgroepen. In de gemeente Wijchen vangen we sinds mei 2022 vluchtelingen uit Oekraïne op in het voormalige gemeentekantoor aan de Kasteellaan. Omdat deze locatie plaats moet maken voor een stedenbouwkundige ontwikkeling is er naar een alternatieve locatie gezocht. Deze wordt momenteel gebouwd aan de Oude Klapstraat. Hier worden in eerste instantie de Oekraïense vluchtelingen uit het voormalige gemeentekantoor opgevangen. Het is de bedoeling dat deze woningen daarna aan de sociale woningvoorraad worden toegevoegd zodat er ook voor starters en jongeren woningen beschikbaar komen.

Naar aanleiding van de actuele ontwikkelingen rondom de opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers is er in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid telkens een andere behoefte gedeeld. Steeds is er zowel ambtelijk als bestuurlijk gekeken naar de mogelijkheden en welke verantwoordelijkheid de gemeente Wijchen wil en kan nemen. Naast de Oekraïense vluchtelingen is er ook een enorme behoefte aan opvangplekken voor asielzoekers (en statushouders).

Mogelijke opvangplekken voor asielzoekers

Op 15 november 2022 heeft het college van B en W de vraag gesteld of er mogelijkheden zijn om asielzoekers tijdelijk op te vangen in de gemeente Wijchen. Op dat moment zijn de mogelijkheden van een cruiseschip onderzocht en is er verkend of er mogelijkheden zijn in combinatie met de planontwikkeling Wijchen-West. Voor beide was de conclusie dat er geen geschikte locatie te vinden was.

Op 22 november 2022 is de ambtelijke verkenning gestart om de vluchtelingenopgave in gezamenlijkheid met gemeente Druten op te pakken. Op dat moment is er gestart met een lijst van mogelijke locaties in Wijchen en Druten.

Op 6 februari 2023 zijn beide gemeenteraden bijgepraat over de vluchtelingenproblematiek en de intentie van de colleges van Druten en Wijchen om samen op te trekken. Op dat moment was ook duidelijk dat bij een omvang van 300 asielzoekers het COA de locatie zou gaan beheren. Ook is aan de beide gemeenteraden

aangegeven dat de zoektocht naar locaties in beide gemeenten wordt voortgezet en welke eisen het COA aan de locatie stelt.

Vanuit diverse vakdisciplines is de zoektocht gestart naar locaties van voldoende omvang die vlot beschikbaar zijn. De volgende locaties zijn op 28 februari 2023 aan het college van Wijchen voorgelegd:

- Wijchen-West (zuidzijde spoor)
- Randweg-Noord, park
- Randweg-Noord, nabij Schoenaker
- Teersdijk gemeentelijk eigendom
- Teersdijk eigendom projectontwikkelaar
- Oosterpark, gemeentedeput
- Parkeerplaats campus (Arcus)

Daarbij zijn de volgende afwegingskaders gehanteerd en besproken met het college.

- Voorkeur eigendom gemeente
- Voorkeur excentrisch liggende percelen
- Oppervlakte minimaal 3000 m2
- Uitbreidingsmogelijkheden
- Ligging ten opzichte van OV
- Ligging ten opzichte van voorzieningen
- Inschatting van ruimtelijke inpassing
- Eventuele conflicten met andere ontwikkelingen
- Duur van beschikbaarheid (5+5 jaar)

Huisvesting arbeidsmigranten

Parallel aan de zoektocht naar een locatie voor een asielzoekerscentrum was er bij de gemeente Wijchen een principeverzoek in behandeling voor de realisatie van huisvesting voor 300 arbeidsmigranten aan de Teersdijk. Op 8 november 2022 heeft er tussen de gemeente en de initiatiefnemer een ambtelijk startoverleg plaatsgevonden. Op 17 januari 2023 was er een vervolggesprek waarbij de verdere uitwerking van het principeverzoek is besproken.

Op 16 februari 2023 is met de ontwikkelaar besproken dat een nabij gelegen locatie mogelijk in beeld is om een asielzoekerscentrum te realiseren en dat beide ontwikkelingen naast elkaar niet wenselijk zijn. Hierbij is ook de optie verkend om op de plek van het initiatief voor arbeidsmigranten eerst een asielzoekerscentrum te realiseren voor het COA. Dit is positief ontvangen.

Locatie asielzoekerscentrum

Op 28 februari 2023 is het locatieonderzoek gepresenteerd aan het college van Wijchen. Op basis van het afwegingskader is er gekozen om voor Wijchen als voorkeurslocatie de Teersdijk te benoemen. Het afwegingskader is een werkbestand welke als basis heeft gediend om in het college het gesprek te kunnen voeren over de te kiezen voorkeurslocatie voor Wijchen.

De locatie aan de Teersdijk werd gekozen op basis van de volgende argumenten.

- De locatie is snel beschikbaar; de ontwikkelaar kan snel beschikking hebben over de locatie. In het bestemmingsplan heeft deze locatie al een bouwvlak. Dit betekent dat alleen een omgevingsvergunning nodig is voor het bouwen en voor gebruik in strijd met het bestemmingsplan (AZC in plaats van bedrijf). Dit is een veel kortere procedure dan een bestemmingsplanwijziging, wat zeker een jaar zou duren.
- De locatie is excentrisch liggend.
- De locatie is langdurig beschikbaar; de ontwikkelaar is bereid om de locatie 5 jaar beschikbaar te stellen aan het COA, met een mogelijkheid tot verlenging met 5 jaar.
- De locatie is geschikt voor een duurzame oplossing doordat een permanent gebouw gerealiseerd wordt, dat na vertrek van het AZC relatief eenvoudig geschikt kan worden gemaakt voor een andere functie, zijnde huisvesting voor

arbeidsmigranten of andere doelgroepen met een tijdelijke woonbehoefte. Een permanent gebouw biedt humanere leefomstandigheden.

- Het terrein is van voldoende omvang.
- De voorziening is ruimtelijk inpasbaar; op basis van een eerste inschatting kan voldaan worden aan 'een goede ruimtelijke ordening' en in de uitwerking zal aandacht zijn voor landschappelijke inpassing.
- Er is openbaar vervoer beschikbaar om van en naar de locatie te komen.
- Er zijn mogelijkheden tot recreëren in de omgeving.
- Er is voldoende ruimte op het terrein voor een eigen schooltje en om activiteiten/trainingscentrum in te richten.
- Er zijn geen conflicten met andere ontwikkelingen.
- Winkelcentra zijn op loop- of fietsafstand beschikbaar.

De voorkeurslocatie kon pas worden aangewezen nadat de ontwikkelaar bevestigd had dat zij hier medewerking aan willen verlenen. Daarom heeft het college een intentieovereenkomst met de ontwikkelaar gesloten voor de realisatie van een duurzaam gebouw voor in eerste instantie asielzoekers en later arbeidsmigranten of andere doelgroepen met een tijdelijke woonbehoefte. Deze overeenkomst is 30 maart 2023 getekend.

De overige percelen zijn afgevalen omdat ze in mindere dan wel maar beperkte mate aan bovenstaand profiel voldeden. Denk hierbij aan niet tijdig beschikbaar, te klein perceel, niet excentrisch liggend, geen mogelijkheid tot een duurzame oplossing.

In het gezamenlijk college met Druten op 7 maart 2023 is de intentie besproken voor de verdeling van de opgave waarbij Wijchen een asielzoekerscentrum voor 300 vluchtelingen gaat realiseren voor de duur van 5 jaar met mogelijke verlenging en Druten zich inzet voor een crisisnoodopvang (circa 100 plekken) en 25 statushouders in 5 jaar waaronder amv's (alleenstaande minderjarige vluchtelingen) met een verblijfsstatus. Na deze bijeenkomst zijn de beslisnota's opgesteld en vervolgens vastgesteld door het college. Deze zijn op 11 april gepresenteerd aan de gemeenteraad. Op 12 april zijn direct omwonenden geïnformeerd middels een brief en vervolgens een besloten informatieavond.